

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

PLAÇA DEL POBLE

Jacques Chirac

Va ser el copríncep francès que va encetar l'etapa constitucional

Jacques Chirac era un home d'acció, tot el contrari dels polítics oportunistes que treballen poc, asseguts a l'estació per pujar al tren quan s'aturi a l'andana.

Els seus dos mandats a la presidència de la República francesa, culminació d'una llarga i densa vida política, el van convertir en copríncep, cap d'Estat andorrà, durant dotze anys.

Vull emprar aquesta Plaça del Poble d'avui per recordar-lo, pensant que fou a la Plaça del Poble d'Andorra la Vella que va pronunciar el gran discurs que va cloure la seva visita a Andorra.

Jacques Chirac fou el primer copríncep francès que va arribar a la presidència després que el poble andorrà hagués aprovat la Constitució, el 14 de març del 1993.

En les notes dels viatges que vaig fer a París en les setmanes que van precedir les eleccions presidencials del maig del 1995 retrobo la preocupació que teníem aquells dies.

Ens preocupava que la instal·lació al Palau de l'Elysée del nou president de la República Francesa que havia de substituir François Mitterrand comportaria un trasbals –fos qui fos l'elegit del poble francès– i la renovació dels equips de la presidència i tot plegat podia suposar un menyscabament de la missió d'assumir, alhora, les funcions de cap de l'estat d'Andorra.

Val a dir que aquesta preocupació era compartida pel representant personal del copríncep francès, Jean-Yves Caullet,

membre de l'equip de François Mitterrand a l'Elysée.

Vaig sol·licitar doncs entrevistes als equips dels tres candidats que tenien més possibilitats de vèncer en la contesa presidencial: Lionel Jospin, Edouard Balladur i Jacques Chirac.

Ho vaig fer quan totes les enquestes, i la gairebé totalitat dels analistes polítics francesos, donaven com a finalistes Edouard Balladur i Lionel Jospin, mantenint Jacques Chirac molt allunyat.

Balladur i Jospin sortien com a favorits, amb Chirac a molta distància

En el viatge a París només portava un document: l'exemplar, en versió francesa, de la Constitució d'Andorra.

El missatge fou, en les tres reunions, el mateix: la Constitució fa del president de la República Francesa el copríncep, cap d'Estat d'Andorra, i dins el nou equip de la presidència de la República, algú de molt proper al president hauria de ser-ne nomenat el representant personal.

Insistia en la voluntat andorrana, inscrita a la Constitució, de mantenir l'esperit paritari en les tradicionals relacions d'equilibri amb els estats veïns.

El 13 de febrer del 1995 Bernard Brigouleix, bon amic des que era periodista a *Le Monde*, director dels serveis de premsa

del gabinet del primer ministre, Edouard Balladur, em va rebre a Matignon, seu de la presidència del govern.

La segona entrevista amb l'equip del candidat socialista, Lionel Jospin, la vam fer en català perquè vam parlar amb Manuel Valls.

I el 20 de març a la seu de l'equip de Jacques Chirac al número 30 de l'Avenue d'Iena em va rebre el director de campanya, Patrick Stefanini. La memòria –i les meves notes– em permeten dir que fou la reunió en la qual vaig trobar més interès pel que ens preocupava: assegurar una bona transició en clau andorrana.

Després de les eleccions que van portar Jacques Chirac a l'Elysée, Patrick Stefanini va esdevenir director adjunt del gabinet del primer ministre, Alain Juppé. Amb el mateix interès per conèixer l'evolució d'Andorra em va rebre a Matignon. En acabar la reunió em va presentar el primer ministre i va recordar que jo havia volgut reunir-me amb el seu equip quan les enquestes no els donaven pas guanyadors.

Jacques Chirac va ser el copríncep que va obrir la nova etapa constitucional en bona harmonia amb el copríncep episcopal, i assumint plenament, des del Palau de l'Elysée, tot el que implica l'exercici de les competències que la Constitució andorrana atribueix al cap d'Estat.

Els seus successors ja es van trobar el camí andorrà encarrilat.